SÈRIE 5

OPCIÓ A

1. Comprensió lectora

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• En Libori ha donat paraula de casament de la Caterina.	■	□
• La Caterina està molt feliç.	□	■
• En Libori hi veu una solució econòmica.	■	□
• Quan la Caterina va quedar embarassada, en Libori la va fer fora de casa.	□	■
• El promès és de Banyuls, on no saben res de la Caterina.	■	□

1.2. Expliqueu el significat de cadascuna de les expressions següents, subratllades en el text, o proposeu-ne una expressió sinònima. [0,5 punts.]
Aquestes respostes només són orientatives.

- *No fem el mec*: Demana que no presumeixi, que no faci ostentació.
- *Et surt el tres de bastos, que ja el pots llançar al foc*: No té sort, li surt la carta que no val res.
- (*Homes) dels que et fan peça*: (Homes) que t'agraden.
- *M'he empassat el fel*: Va haver d'empassar-se la ràbia i l'orgull; va haver de callar.
- *Al tupí et trobaràs amb quatre espines*: Seràs pobre. / No tindràs res per menjar.

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts.]

«Jo m'**ho** pensava.» Que era una broma.

«Allà no **en** saben res. » De la Caterina, del seu secret, d'allò que li va passar.

1.4. Indiqueu, en tres línies com a màxim, la reacció de la Caterina davant de l'anunci del compromís fet pel seu pare. [0,5 punts.]

Resposta possible: Primer pensa que és una broma, però després es resisteix al compromís. No vol casar-se amb algú que no li agrada

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [2 punts.]

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu per què el conte "Paraules des d'un oliver", del recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada, es defineix com un soliloqui amb interlocutor mut. [1 punt.]

Possible resposta: És un soliloqui perquè només hi ha la veu d'un dels personatges, el que està damunt de l'olivera. Aquest personatge parla a una altra persona, l'amo de l'olivera, que no diu res en el conte, només escolta (interlocutor mut).

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• El Cafè de la Marina és el cafè dels pescadors del poble, però al poble hi ha un altre cafè.	■	□
• Els pescadors tenen molt bona vida i són rics.	□	■
• La Caterina és mare soltera.	□	■
• Monsieur Bernat parla una varietat rossellonesa del català.	■	□
• Un cop casats, en Rafel vol que la Rosa s'estigui al cafè.	□	■

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives al recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• El poble de Mequinensa és molt pla.	□	■
• El Plaga de la Ribera s'entesta a ser el delinqüent del poble.	■	□
• La gent del poble no va poder anar al sepeli de l'oncle Nicolau perquè hi havia futbol.	□	■
• L'àvia del narrador es vol morir per trobar-se amb el seu home.	□	■
• En Damià va engegar-li una escopetada al Teodor perquè li va descobrir abans d'hora l'assassí d'una novel·la.	■	□

2. Expressió escrita

2.1. Transformeu el fragment següent del text, d'estil directe, en una única oració en prosa, d'estil indirecte i en tercera persona (narrador omniscient), a partir del començament que us proposem a continuació. El redactat resultant ha de contenir totes les afirmacions incloses en el fragment. [1 punt.]

> «No vaig llançar-te
> de casa meu, ni un os ni una costella
> no et vaig trencar, perquè sóc el teu pare
> i perquè va ajupir-me la desgràcia
> i el cafè és el cafè.»

Resposta possible: En Libori va recordar a la Caterina que no la va fer fora de casa, ni li va trencar cap os ni cap costella, perquè era el seu pare, perquè el va enfonsar la desgràcia i perquè calia mantenir el negoci.

2.2. El text de Josep Maria de Sagarra posa damunt de l'escenari el debat sobre l'avortament, que als anys trenta del segle passat era un debat ben viu a tot Europa. Escriviu un text ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què comenteu les qüestions que hi ha al voltant de la discussió sobre l'avortament. [2 punts.]

Resposta oberta.

OPCIÓ B

1. Comprensió lectora

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• Les dones que parien a la Maternitat d'Elna eren refugiades de la Guerra Civil.	■	□
• A la Maternitat van néixer milers de persones.	□	■
• De seguida que van arribar a la frontera, l'Estat francès va permetre el pas dels primers exiliats.	□	■
• Els avions franquistes bombardejaren els camins cap a la frontera.	■	□
• La vida als camps de refugiats era terrible.	■	□

1.2. Proposeu un sinònim o una expressió sinònima per a cadascun dels mots següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts.]

- Determinant decisiu (o decisiva), definitiu (o definitiva), clau
- Èxode emigració en massa, sortida, exili
- Forçós obligat, obligatori
- Totalitarisme dictadura, règim dictatorial
- Desbordat superat (o superades), que no pot (o no poden) assumir les feines, que no pot (o no poden) respondre adequadament; incapaç (o incapaces) de fer-se càrrec de la situació .

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts.]

« Va poder salvar-**les**» 597 persones anònimes, 597 nadons

« **Els hi** van negar el pas» Als exiliats a la frontera.

1.4. Indiqueu, en tres línies com a màxim, quin era el context històric en què Elisabeth Eidenbenz va tirar endavant el projecte de la Maternitat d'Elna, a partir d'allò que es diu en el text. [0,5 punts.]

Resposta possible: La creació de la Maternitat d'Elna s'esdevé en el moment de l'exili massiu de republicans cap a França, al final de la Guerra Civil.

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs. [2 punts.]

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu el paper que tenen els parroquians que habitualment són al cafè respecte de l'argument principal a l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra. [1 punt.]

Resposta possible: Els parroquians fan dues funcions dins de l'argument de l'obra. D'una banda, representen caràcters secundaris diversos (la murmuradora, l'escèptic, l'honesta, el gandul...), que ajuden a progressar en l'argument; de l'altra, mostren l'ambient que es viu al poble.

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives al recull *El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• El vell Cristòfol és l'informant de l'autor.	■	□
• Futbol i política es barregen en alguns contes.	■	□
• La mort és un tema recorrent a l'obra.	■	□
• Els contes impacten perquè són tràgics.	□	■
• El Cafè de la Granota és l'únic cafè de la vila.	□	■

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *El Cafè de la Marina*, de Josep Maria de Sagarra, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
• El Libori és l'amo del Cafè de la Marina.	■	□
• En Claudi és l'hereu del cafè i hi ajuda el seu pare.	□	■
• En Rufí i la Rufina són personatges principals de l'obra.	□	■
• L'obra és dels anys trenta del segle XX i reflecteix l'ambient i els debats socials de l'època.	■	□
• En Libori sap que quan la Rosa es casi la perdrà per al cafè.	■	□

2. Expressió escrita

2.1. Reescriviu el fragment següent del text posant en passat simple els verbs que estan en passat perifràstic. [1 punt.]

«Les autoritats franceses van començar a veure amb neguit com, a partir del 24 de gener, la seva frontera estava pressionada pels primers exiliats. Els hi van negar el pas fins que, la nit del 27 al 28 de gener, van permetre que hi passessin les dones i les criatures. Al cap de tres dies van autoritzar l'entrada dels ferits i més tard de les tropes republicanes.»

Les autoritats franceses començaren a veure amb neguit com, a partir del 24 de gener, la seva frontera estava pressionada pels primers exiliats. Els hi negaren el pas fins que, la nit del 27 al 28 de gener, permeteren que hi passessin les dones i les criatures. Al cap de tres dies autoritzaren l'entrada dels ferits i més tard de les tropes republicanes.

2.2. Escriviu un text ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què expliqueu quin coneixement i quina opinió personal teniu del tema d'actualitat següent: *Els grups de joves immigrants que volen passar les fronteres*. [2 punts.]

Resposta oberta.

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. Jo li he dit <u>que ni pintat per gendre</u>.

- ☐ subjecte
- ■ complement directe
- ☐ complement de règim verbal (o complement preposicional)
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)

3.1.2. Vindrà el dia <u>que hauràs de recollir i de passar comptes.</u>

- ■ oració subordinada adjectiva, complement del nom
- ☐ oració subordinada adjectiva, complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ oració subordinada adverbial, complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ oració subordinada adverbial, complement del nom

3.1.3. Això dels homes tot és avesar-s'<u>hi</u>.

- ☐ complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ complement indirecte
- ☐ sense funció
- ■ complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.1.4. <u>Ni un os ni una costella</u> no et vaig trencar.

- ☐ complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ subjecte
- ☐ complement de règim verbal (o complement preposicional)
- ■ complement directe

3.1.5. Però no compreneu que a mi m'esvera <u>pensar que un home així em besi la boca</u>?

- ☐ complement indirecte
- ■ subjecte
- ☐ complement directe
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)

3.1.6. Catalunya va patir l'èxode més important <u>de tota la seva historia</u>.

- ☐ complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ complement del nom
- ■ complement de l'adjectiu
- ☐ complement de règim verbal (o complement preposicional)

3.1.7. Als exiliats que buscaven la llibertat a contracorrent només <u>els</u> quedava l'esperança de creuar la ratlla per recuperar la llibertat i la pau.

- ☐ complement directe
- ■ complement indirecte
- ☐ subjecte
- ☐ determinant

3.1.8. Les autoritats franceses van quedar <u>desbordades</u>.

- ☐ atribut
- ☐ complement de l'adjectiu
- ■ complement predicatiu
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)

3.1.9. Les autoritats franceses van començar a veure amb neguit <u>com, a partir del 24 de gener, la seva frontera estava pressionada pels primers exiliats</u>.

- ■ oració subordinada substantiva, complement directe
- ☐ oració subordinada adverbial, complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ oració subordinada substantiva, subjecte
- ☐ oració subordinada substantiva, complement circumstancial (o adjunt)

3.1.10. L'esperança es va convertir <u>en l'inici d'un malson</u>.

- ■ complement de règim verbal (o complement preposicional)
- ☐ complement circumstancial (o adjunt)
- ☐ complement directe
- ☐ complement indirecte

3.2. Empleneu el buit de les oracions següents amb els pronoms febles i els pronoms de relatiu adients i en la forma correcta. [0,5 punts]. [Com que hi ha set opcions de resposta, es poden descomptar els errors o les no contestades a partir de set, o bé comptar els encerts sense descomptes. Però, en qualsevol cas, si no hi ha cap error, l'exercici només pot obtenir com a màxim 0,5 punts].

a) De nens a la Maternitat d'Elna, <u>n'hi</u> van néixer més de cinc-cents.

b) Hi ha persones <u>a qui / a les quals</u> cal reconèixer-los els mèrits.

c) Els exiliats cercaven la llibertat a l'altra banda de la frontera, però no <u>la hi</u> trobaren.

d) Els homes <u>que</u> et fan peça no es casaran amb tu, Caterina.

e) Als pescadors catalans no <u>els</u> anava gaire bé als anys trenta.

f) Aniràs a la manifestació? Et recomano que no deixis d'anar<u>-hi.</u>

g) Ja sortirem, quan <u>els</u> haurem acabat (els deures).

3.3. Empleneu els buits amb les formes verbals flexionades que calgui. [0,5 punts]. [Com que hi ha set opcions de resposta, es poden descomptar els errors o les no contestades a partir de set, o bé comptar els encerts sense descomptes. Però, en qualsevol cas, si no hi ha cap error, l'exercici només pot obtenir com a màxim 0,5 punts].

a) Et dic que escapcis (*escapçar*) tu mateix les cartes.

b) Quan venia al cafè de bon humor, em complaïen (*complaure*) les seves atencions.

c) És clar que l'Elisabeth ha merescut (*merèixer*) l'homenatge a Elna.

d) Què més vols que hi faci (*fer*) jo?

e) S'ha passat una bona estona fonent (*fondre*) xocolata per al pastís.

f) Aquesta mena de xocolata no cal que la fonguis (*fondre*).

g) Què li preguntaries (preguntar), si fossis periodista?

3.4. Subratlla en el text següent CINC grafies que corresponguin al so africat palatal sord [tʃ]. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Va**ig** consultar el metge de Felani**tx** perquè em feia mal el fetge, i estava mig angoixat: Tanta garna**tx**a al bate**ig**! Va dir-me que no era mal lle**ig**, que només tenia empa**tx**.

3.5. Selecciona la forma correcta en cada una de les opcions següents. [0,5 punts]. [[Com que hi ha set opcions de resposta, es poden descomptar els errors o les no contestades a partir de set, o bé comptar els encerts sense descomptes. Però, en qualsevol cas, si no hi ha cap error, l'exercici només pot obtenir com a màxim 0,5 punts].

a) M'agradaria saber (perquè / per què) per què no m'han concedit la beca.
b) (Quan / quant) Quan arribarà el tren?

c) No aconsegueixo entendre (de què / què) què parlen. Sembla alemany, però no ho és.

d) (Els / els hi) Els compraré les sabates el mes vinent (als meus fills).

e) No trobo les arracades per (enlloc / en lloc) enlloc.

f) Ho podia fer qualsevol persona. (Tanmateix / no obstant) Tanmateix ho faré jo mateix.

g) Volen saber (què / que) què diràs a l'assemblea.